

บท ลคร ร้อง

พม่า เรือง พระเจ้า มี ทอ

เล่ม ๕

(หมากพญารัจนา)

พ.ศ. ๒๔๕๖

โรงพิมพ์ ศุภการจารุณ

เลขที่

895.912

เลขหมู่

2634.11

ค.4

เลขที่

1 999.692

16 only

๙๙ พระนางจึงประสูติพระองค์

บท ถกร ร้อง พม่า เรื่อง พระเจ้า มีทอง

เล่ม ๔

ชุดที่ ๔ ยางาน์เมณฑรา

ตอนที่ (๓) ๓๓ (ดุตเมียท่าน) ฉากในเรือน
มอง ชุยกอง นาย ทหาร ม้า ตัว ถกร มี มอง ชุยกอง กับ
มเหศ ภรรยา

พม่าชอบรับ คนตรี ๑ (ใน) มอง ชุยกอง, คนอง
จิตร, พิศวาส มะเหศ ชู้, คู่ ชู้วาทน์, บำราช เห่ง เมีย
รัก ผัว, ผัว เคตีย, รัก เมีย เคต้า ยัว เย้า, ยวน เถ่นห์, ทุก
เพลา ๒ ๒ คำ

สุริโยทัย ๑ (ชุยกอง) เทวระสถาน. พิมาน พ้า,
เขา มา ยืน ก็ ไม่ ขึ้น, ชวน ช้วน, พี่ ทรราช เช่น
เถ่นห์, มะเหศ น้อย, กตอย ชั่ว เหมือน คอง ตา, พี่ ชาย,
ไม่ วาย รัก (เหต) บุญ มะเหศ, ประเคใจ, พี่ ไป ขอ

มาร่วม หอ, พนอ ชม, ส้ม ส้มก็ มี ขอ จาก, ยาก เข้ม,
 ขอ เห็น ภักตร์ พัง ฟ่านัก, ถนอม ขวัญ, จน วัน ตาย
 (ซุยตอง) ยาม เ็น กตัญ, รับ ราช, ะ การ แล้ว มา เห็น
 แก้ว, เนตร กอด, ยอด สหาย ขึ้น ชีวิต, ชิด ชม, ส้ม สบาย
 บุญ พี่ ชาย, ปาน ผ่าน, พิมาน อินทร์ ๗ ๖ คำ ก่อ ม
 (เข้า หยอก กัน มอง กระตะ พ้อ ตาย ยอง เข้า มา เห็น ก็ ยิ้ม
 หัว ว่าเป็น พ่อ หม้าย เห็น แต่ หน้า ลูก สาว ลูก เขย
 เป็น นาย ทหาร ได้ ดี จะ ได้ พัง ดี ใจ เดียง ไป ลูก ครัว เดียง
 เหวะ ใคร มา มะ เหวว ด้ ออก มา ดู เห็น ขบวน แท้
 เจ้า ยางาน ลูก ครัว มี ชาย ดี หัก คน ขน มา ถาม ว่า
 ไป ไหน มา เขา พุด กัน ว่า ด้วย จริง กวัก มี ยะ เรียก มะ
 ไม่ ไป ก็ ทำ บัง อาจ จะ คว่า จับ มะ ตก ใจ ด้ง เข้า
 ไป กอด ด้ว มี ทันไร มอง คตะ หน้า คน เข้า มา บอก
 ลูก เขย ว่า ยางาน เมณฑรา เสด็จ มา รับ สัง ให้ หา ก็ ออก
 ไป กับ พ่อ ตา ๆ ร้อง ให้ กตัญ มา บอก ลูก สาว ว่า มอง

ยาเงนั้ เมณฑรา

๘๑

ชัชของ ทำผิด ในราช การ เรื่อง อะไร ก็ ไม่รู้ เจ้า ตั้ง
ให้ทหาร จับตัวไป ชัง คุณ จะ ชั่วระ เป็นโทษ หนัก ประ
เดี๋ยว เจ้า ยาเงนั้ นาย ทหาร สนิท กับ ข้า ร่วม พระไทย
เข้ามา ใน ห้อง ได้ มอง คณะ ดันไป ทหาร สนิท ออก มา
กัน ประค)

ตะโม๊ะ ๑ (เจ้า) มะเหลดเฮ้ย,มะเคย, สู้ๆ แก่ตัว
สังสาร ผัว, ทำผิด, เพราะ ฤทธิ หมั่น เราเหลือช่วย,
ด้วยราช, ะ การ แผ่น ดิน เขาต้อง ทน, จน ดัน, ราชทัณฑ์
ถึง เวช แต่, แม่ นี, หมก ที่ หมาย จะ ผากกาย, ชุบ ย้อม,
ถนอม ขวัญ มะเหลด เฮ้ย, ตกใจ, ไป ด้วย กัน จะ เดียง
ฉันท, ชัชของ, เตียง น้อง นาง (เหด) ผัวจุ่มมะ, อสุหาะ,
ส่นอง ราช แม้ ผิด พลาด ประมาณไป, ใน น้าง ะระ
ทานโทษ, โปรดเกล้า, เขา ได้ พดาง ความ ผิด อย่าง, ไร
หนอ, ขอ รุ นิด (เจ้า) มัน ผิด ช้อ, ทรมณ์, ขบถ เจ้า

เพื่อน ของ เขา, มา พ้อง, จึง ต้อง คิด เขา พันโทษ, เมื่อ
 ไร, ยาก ใกล้ ชัด ตัว ก็ คิด, กลับ มา, ไม่ว่า ไร (เหล)
 พ่อ จุมมะ, มอง ค่ะละ, ก็ ชรา จะ เห็น หน้า, ใคร ช่วย.
 ยาม บ่อย ใช้ ขอบ พระคุณ, กรุณา, ข้า ไม่ ไป (เจ้า)
 มัน จะได้, ฤา มะเหล, ณ พัน มื่อ ๗ ๑๐ คำ (ให้ ทหาร
 เรียก พ่อ มา ชู ว่า จะ เอา ไป เลี้ยง เห็น แก่ มอง ชุข ของ
 พ่อ ว่า ตัว ชรา ไม่มี ใคร ปฏิบัติ ขอ ตัว ได้ เพื่อน พ่อ ครัส
 ว่า ผิด ผิด ก็ ว่า ส่วน ใคร ก็ ส่วน ใคร พ่อ แด ลูก จึง
 วอน ก็ ยิง ยั่ว พระ พิโรธ)

พม่า พิโรธ ๑ (เจ้า) เรา ปรานี, พุด ดีๆ, หนี โขยค
 เมี้ยน นักโทษ, ชั่ว ถ้อย, ปล่อย ได้ ฤา เฮ้ย ทหาร, อย่า
 กัด, นาง ตัว ถือ ช่วย กัน อ้อ, เร็ว เข้า, อ้อม เอา ไป ๗
 ๒ คำ เพลง พม่า โคก (ทหาร ก็ เข้า อ้อม ให้ ร้อง ไป)

ตอนที่ (๒) ๑๔ (หาญเกินส่วน) ฉากใน คำ
หนัก เจ้า ยาเงาณ์ คน ตริ ทำ เพตง พม่าโคก เจ้ายาเงาณ์
นุดมะเหต เข้ามาปด้อยไว้ นาง หมอบ ฟบ ร้อง ให้)

ซีนะระ ๑ (เจ้า) มะรุใหม่, ใจเจ้า, ยาเงาณ์ รัก
สุด จะ หัก, ใจ หยิ่ง, ทั้ง มะไหว ผัว มะต้อง, โทษ หดอง,
จะ ห่วง ไย ยาก จะ ได้, พันโทษ, ชั่ว โศคนัก (เหต)
ข้า มี ผัว, ใช้ ตัว, ล่าวทั้ง แท่ง ไปรดอย่าแก้ง, ปราไศรย,
ไม่ ส้มค นอกจาก ผัว, แด้ว หนอ, ไม่ ขอรัก เกิด
ยอม จัก, เปน ข้า, อย่า รังแก (เจ้า) คน สดขะ,
เช่น มะ, ฤา จะ ให้ เปน ทาษา ใช้, เช่น ว่า, อย่า เคย แม่
หน้า เขย ชม, ส้ม รัก, ส้ม ยศ แท้ บุญ ได้ แก้ว, แด้ว จะ
แสดว, ไม่ ส้ม ควร ข ๖ คำ (ทรง กอดรัด นาง ผัดัก
ได้ ชู ด้วย พระแสง จะ พัน เลี้ย นาง กัด วิงวอน ร้อง ให้)

พม่าเขว ๑ (เจ้า) เกิด ขอ ชม, ส้ม รัก, อย่า
พัก ขวาง จะ เลียง นาง, อย่าง ผัว, ยั่ว ดงวน มัน ผ่า

หาญ เกิน ส่วน

ฝน, ชน ชก, ผิดเรวณ เหมชนจะกวน, ใจทหาร, ให้ ผตาญ

นาง (เหต) ประทานโทษ, โปรด แล้ว, อย่าแก้วกราช

เล่น ขนารถ, หนาวไทย, ใจ ผาง ๆ อย่า รุก รัด, หย่อน

พระไทย, ผดไผ่ พตาง มีวันข้าง, หน้า ถม, ปราบมกั ไย ๓

๔ คำ (ข้อนี้ วนวน ว่า เมื่อ รวม ๕ ก ของ ย น ค ด วย

กัน เวลานั้นทุกคนก็ไปรดพิภพก่อน เจ้าก็แย้มสรวล

ผดะนาง ครีต เรียก ซาชา แดครูมา ขวด ว่า ได้ศก คร

ใหม่ สวณักให้หัด รำ นางเกรง พระธำมรงค์ ฝนรำไ

ทั้ง ข้าใจ เจ้า ชม กะ หม่อม ห้าม พดาง ทรง พระสรว

ตำราญ ดุหิต มะเหต พถาง มหาต เด็กเข มากระช

พูดว่า เกณีนีหว่านมาเฝ้า จง ครุฑ ขัน นางเหล่านน เช

ข้างใน ให้รีบตัวเข้ามา เกณฑ์หัวนจะขอพูด ความ

ฉบับให้ ชบ คน)

พม่าตก ๑ (เกณฑ์ห้วน) อยากรบ ฟัง, ผ่าชุด

มีความลับ ลำคัญกับ, ชน อยู่, อยู่นได้ ต้อง ค

สอง, ฝ่า สอง, โปรด ไทย อย่าให้ใคร, ทราบ ประ
 เด็น, การ เปน คาย ด้วย ชิดา, ข้า พระบาท, ปลาด ด้วย
 มาระยา, ฤๅณ ด้วย, ขยาก ถวาย พัง บาเยนทร์, ชุบ
 เกด้า, เปน เจ้า นาย เกรง รัช, ไทส์, เคียง ชุติ แม้น
 เมนตรา, กรุณา, ข้า พระ บาท โปรด เรียบ ราช, ะ กระแส,
 แม่ ดู ถึ พอ พระไทย, ชุบ เกด้า, ถ้าว เนนชึ ฤๅ คร้าม
 พระ, มเหสี, ไม่ มี ปอง ถ้า บาเยนทร์, เชน ดู, แม่ หน่น้อย
 อย่า ให้ พดอย, ความ ผิด, มา คิด คียง ถึง จุนคอง, พอได้,
 ฝิใคร พ้อง ใคร ส่นอง, เจ้า ชุ หัว, แต่ กัดไทย ๓
 ๘ คำ (ว่า ถุก ถ้าว ชือ มะเนนชึบน นน ด้วยนัก ๗
 ฤๅณ แต่ มีความ วัธม ควร ส่นอง บาทบรม กษัตริย์ เชื้อ
 ว่าได้ ทอด พระ เนตร เห็น โฉม เปน โปรด ครน จะ พา ไป
 ถวาย เปน พระ ส่นม ถึ เกรง พระ มเหสี ด้วย ธรรม เนียม
 ๕ ผิด แต่ ก่อน ดี ไม่ดี จะ มี ผิด ถึง บิดา จึง ขอ
 พระบัญชา เจ้า ยาเงน เปน ที่ พัง จะควร เปน โฉน ดี)

ภูกามเพ็ช ๑ (ใน) ยาเงนัมน, ทราพัง, อยู่ข้าง
โปรด ด้วย ถึงโตด, ปราธนา, มาแต่ไหน จะดูคร่า,
มิดาโค, อุโบไฮต ฤๅ พระไทย, เมื่อ มา, ทูต หาญา
(เอง) ต้อง อุบาย, ถ้าย เท, เด้ห้ คม ตัน ให้ มะเนนซ์
บัน, ทำไซ้อื้อ มาอยู่วัง, ประดั่งข้าว, ให้เด้า ถ้อ จึง
พัน มื่อ, มเหษ์, ไม่ มี เบี้ยพ จะเชิญ องค์, จอม เคียง,
มาเลี้ยง นี้ ให้เนนซ์, บำเรอ, เชอ ม้วน เบยน โปรด
ไหล หลง, คง จะคิด, ให้มิด เมียน กัน เกิด เตียน, หนามดู,
สุระภักตร์ ๗ ๖ คำ (เกณนิห้วน เห็น ชอบ ทูต ถา
ไปหาธิดา มา พัง พระ บารมี)

ภูกามสไตจ์ ๑ (ยาเงนั) แม้น เปน ที่, เนนซ์,
นารี ด้วย คง เชอ ขวย, เรา ชม, ด้วย ส้ม คักดี ไม่
สรวบ ช้อง, ปอง หา, สวานิภักดี อ้ายวน ชัก, ด้วย สุกดา,
ให้บาเยนทร์ ๗ ๒ คำ (เกณนิห้วน กับ มะดาบมาดา

พามะเนนชัยัน ดาว ส่วย มา เจ้า ยาเงนั้ ต่ถึง ตถาน
 ส่วากิ แต่ มารยา ประ หนึ่ง จะ ช่วย ถวาย มีทอ แก่ตั้ง
 เรื่อก หม่อม ห้าม ให้จัด ห้อง แด เชิญ มะดาบ ไปพัก แด
 สั้มหาดเล็ก ให้จัด ที่ พัก ให้เกณนิหวั่น พัก ครั้ล ถ่อ
 ว่า จะ เชิญ พระ ราช มาในเร็ว วัน แต่จะโปรดไม่ โปรด
 ตาม กุศด โปรด แด้ว คง เรียบร้อย พอว่าง คน)

พม่าเซีย ๑ (ยาเงนั้ บ้อง) แม้น ภูวไนย, ได้
 เห็น, เปน ต้องโปรด ความ ถึงโตด, เรา ไฉน, ต้องไห้เหลน
 เกิด จะขอ, ถ่อ เดียง, คึด เบี่ยนเบน เมื่อ คน กดาง, นาง
 จะเอน, มาทางเรา (กระ ตัว) แม้นาเบยเณทวิ, ยดเนน
 ชั้, ยอด ส่วย คง เออ ฮวย, หว่าน ล้อม, ถนอมเจ้า
 เฮือโคม ฉาย, นำเดี่ย คาย, ไม่ บัน เบา มี ควร เข้า, จัง
 ใน, ตรอน ใจ เตรียม คึดไฉน, ใจ น้อง, ไหน ดอง บอก
 อยู่จ้ง นก, เกิด ปะไร, ถา ไคว่เยียม เข้า จ้ง ใน, ส่ม

๘๘ ชวน บาเยนทร์
 ใจ, บิดาเตรียม ยอม เจียม เจียม, เจียมตัว, กัด ขาญา
 (นาง) ข้าบาท เปน, ธิศา, ไม่กล้า คิด แล้ว แต่ บิด, ร
 นิยม, ให้ ส้ม หน้า (เจ้า) ฉา ฉา, นัก นาง, ช่าง
 เจริญ วาสนา, เอก อุดม, ต้นมโน ๗ ๘ คำ
 (และ เลี่ยม ที่ เต้น ที่จริง เห็น มารดา บิดา มาก ก็ เจียน เขา
 ก็วิ่ง ดูกเขา พาด กรวด หม่อม ห้าม ข้าไทย หาเหตุ
 ขับ บิดา มารดา ให้ หม่อม มา ชัก ชวน อยู่ ด้วย บ้าง
 ถวน ตาม ถึง จับ ต้อง นาง ร้อง กรีด บิดา มารดา โผล่
 มา ชัก ก็) บิด ม่าน

ตอนที่ (๓) ๑๕ (ชวน บาเยนทร์) ฉากในตำหนัก
 เจ้า ยายาเน่ อย่าง ตอนที่ ๑๔ แต่ จัด รับ เลี้ยง บาเยนทร์
 มา ด้วย พอ แล้ว ตัว เสร มี พระ มัทธ เจ้า ยายาเน่
 มหาเด็ก หวดง แด มหาเด็ก ประจำวัง หม่อม ห้าม
 บำเรอ เร็วค นาง สกร มา ว่า ป่วย พอน ถวาย ทรง ดำรง

พม่าชอย ๑ (ยาเงนั) เดียงแรงเบน, บาเยนทร์,
 ธิเบนท์ กษัตริย์ กัดบิ ญก มัด, มเหสี, ดั้ที่ ไหน ทุก
 กษัตริย์, ชนิด สนม, อุดมไป นี่ พระไร, ล้างเด้นห์, ครอง
 เขกา (ราช) เพราะไม่มี, สัตว์, เปน ที่ รัก เสมอ
 น้อย, สู่ระกัศร์, ฤดี กว้า ไม่ประสงค์, ไม่จง, เจตนา
 เพราะไม่น่า, รัก ใคร, ใคร สักนาง มีควร ล้อ, ใครพอ,
 จิตร โฉน ควร ตามใจ, ตัวเขา, อย่าเข้า ขวาง ล้าง
 สนม, ลม ไป, ไซ้ไว้ร้าง ที่ เจอน จาง, เพราะไม่น่า,
 สมาคม (ยาเงนั) ไซ้เยื่อ หึง, หึง พม่า, โคภาม่อง
 กว่าพระน้อง, มเหสี, ยัง มี ถม พระองค์ ธรรม, ธรรม หลง,
 พระวงม แต่เซษสม, นาง เดียว, ไม่เห็ดยวเคย (ราช)
 มี ที่ ไหน, พุดไป, ได้ เณ ฤ ออกดิน เกิน, จริง จัง,
 ก็คั้งเฮย (ยาเงนั) มี จริง ๆ, ลวง จริง ๆ, ยิ่งกว่า
 เคย ไซ้เคย, ลวง พญา, สงกาโย ๗ ๓๐ คำ (ครัด

ถามว่าใคร ขณะนั้น บิดามารดา นาง แอบฟัง เจ้ายา
 เจ้าน้ำพูดว่า มะเนนชัยนั้น บุตร เกณนิหวั่นไม่ทรงเชื่อว่ามีจริง
 คง ถวาย เป็น พระ ต้นม ก็ ทูล ความ ตาม ดัศย แด่บัดนี้
 ก็ ชยู่ ใน วัง นี้ คราวที่ สุด วิไลย จะ ช่วย เล่มขอ สุระภักตร์
 เจ้า ยาเจ้าน้ำ จึง ชับ คน เหล่า นั้น ออก หมด เล็ดจไปพา
 มะเนนชัย บัน มาเฝ้า)

พม่าไชยา ๑ (ใน) จอม พม่า เห็น สุดา, เนนชัย
 นัยย โฉม แซ่ม ช้อย, ช้วน จิตร, พิศมัย เขม้น ตำ,
 ผ่า คณิง, ตั่งไต่ด ยอด ประไพ, ใน ฤกาม, งาม ส้มทรง
 (เอง) แด้น ลำอาจ, นาง พม่า, เห็น มา นก ไม่เหมือน
 ภักตร์, เนนชัย, ฌวี่ ตั้ง กำถ้ง ตำว, ชาว ข่า, ถ้า หนองค
 ยิง โฉมยง, สุระภักตร์, ภักนี้ ๗ & คำ (เกณนิหวั่น
 และ มะดาบ แม่ เห็น พระ กิริยาผิด ก็ ดีใจ หม่อม ๆ ที่
 แอบ ดู ต่าง ปลาดใจ เจ้า ยาเจ้าน้ำ ยม)

ภูกามพัย ๑ (ยาเงา) ขอพระราชทานโทษ,
โปรดขโทษ อวดเกินไป, ไม่งาม, ทรมาน (ราชัน)
ใช้เวลาด, ย่ำ ถ้อย, ขอเสียที่ จัด เป็น ศรี, เมือง ภูกาม,
เขางามจริง (ยาเงาเดียว มีทอ) มะเนนซ์, มานี, เป็น
ไรเจ้า จะมาเฝ้า, โยมิเฝ้า, เฝ้าอัยย อิง เกณนิห้วน,
อยู่ไหน, โยประวิง ปลัดอย ลูกหญิง, หน้าเด่นห์, อยู่เอกา
๗ & คำ (เนนห้วนดี ใจถตาเข้าไป ถวาย บัง คม
ว่า อยาก ถวาย ทำราชการ ต้นของ พระบาท แต่เกรงพระ
ราช อาญา พระ มเหสี ถ้าทรง พระกรุณา ให้เป็น
อัน ตราย เดือดร้อน แล้วขอ ถวาย มะณบัก แด่น ออก
มาด้วย เจ้ายาเงา ก็ออกมา มีทอครัดชอบใจ รับทรงชุบ
เลี้ยง แด่ ครัดกระซิบให้เจ้า ยาเงา ขับ เกณนิห้วน แด
ภรรยาไป เจ้ายาเงา ก็เลี้ยง ครัด เรียก มะเนนซ์นั้น
เข้าไป ไถ่)

พม่าแปลง ๑ (ราช) บุญตาเรา, ยายงัน, เมน
 ทราช่วย เห็น ตัวช่วย, เนนซ์, ศรี พม่า ขอบใจเจ้า,
 ยายงัน, เขิญ เรา มา ขต นางฟ้า, เปน ๆ, ซื่อ เนน ซื่อ
 เกิดจะพา, ตุ่มหา, นิเวศน์ ถนอม เปน เจ้าจอม, ถนอม
 นาง, แหม ข้างที่ เว้น แต่ใจ, ไม่ ส้มค, ไม่ รกค คอบ
 วาที่, เกิดจะไป, โหมในวัง (เนนซ์) เมื่อ บิดร, มาร
 ดร, วอน ถวาย ขอ ฝาก กาย, แทบ รุ้ด, ยินดี หวัง ถนอม
 บาท, จอม มกุฏ, สุด กำถัง แต่ โปรด ตั้ง, เวชให้, พัน
 ไทย เบี้ยพ ๒ คำ (ครวัด เรียก เจ้า ยายงัน มา
 ปฤกษา ว่า ต้อง ปลดอม เปน ชาย มหาเด็ก ไป อยู่ ณ ห้อง
 เครื่อง มหาเด็กฝ่าย หน้า ก่อน จะได้ ตัด ความ ร้อน ใจ
 ครวัด ว่า ค่อย เปน ค่อย ไป กว่า จะ เรียบ ร้อย แล้ว จึง ค่อย
 เป็ด เผย เจ้า ยายงัน ก็ ครวะ ทั้ง ครวัด ให้ หา มหา เด็ก
 ดนิต มา มอบ ให้ พัก รักษา แล้ว ก็ ให้ แต่ง กาย เปน ชาย)

ยาเงินเมณฑรา

๑๐๓

พม่าเซา ๑ (ใน) จอมพม่า, ครัตติตา, เจ้ายา
เงิน กวักชวนเจ้า, ลาว มหาด, ข้า อาคม เปี้ยน เหมือน
ราชะ วัถ, ถนิต, ความ มิต เมียน เวตา เจียน, เทียง
คน, พระคน วัช ๒ คำ เพลง เรือพม่า
บิต ม่าน

ตอนที่ (๕) ๑๖ (เวอร์ด้าห์ค) ฉาก ราช วัช
ข้าง หน้า ตัว ตคร มี พระมี ทอ ประทับ อยู่กับ นาง
เนน ชับบ์ แปลง เปน มหาด เด็ก ณ แทน สิดาให้ ต้นจันทน์
มี มหาด เด็ก สนิท คอย ดู ทาง

พม่า ยะชัธ ๑ (ใน) พระมี ทอ, พนอ นาง,
พาง ชวาคม สัก สวาค, เนนชี่, ทัว หวัง ฤทธยา, ออก
ข้าง หน้า, เสี่ย จริง จัง ประทับ อยู่, จอม กระทั่ง, บัก
นิมะ ยาม (ราช) เนน ชี่ เขย, เคย ภริมย์, สนม ไหน
ไม่ ชื่นใจ, เหมือน เจ้า, อย่า เฝ้า ขาม จะ กนอม, ลาว

น้อย,ไว้ถ้อยความ ให้สมงาม,สมรัก,ประจักษ์จริง

(เนนซ์) เขาดีอัสว้า,นางพญา,คต้ายชดา ร้าย ใคร

เกี่ยวข้อง,ค้องตาย,เหมือนพรายถึงที่ สู้ทอดกาย,

ถวายเป็น,เชิญกับทั้ง เพราะรักยิ่ง,ชีวิต,สุดคิด

ไกล (ราช) เธอคุเหตอ,เลื้อนมนุษย์,พิรุชะโทษ

ลงได้ โกรธ,เหลื่อคร้าน,ห้ามไม่ไหว ปดอมเปนชาย,

หาบตัว,กลัวทำไม ไม่มีใคร,รู้ได้,เด่นห่มัว

(เนนซ์) จุมมะไม่,สู้รบ,เคารพท่าน ขอแต่รอง,

บทมาตย์,พระอยู่หัว แด่นธวดี,บาทบดินทร์,จน

สิ้นกลัว รุคักตัว,กลัวไป,แต่ใจยอม ๗ ๓๐ คำ

กล่อม (เข้ายัว มหาดเด็กสนิทหวาด มาพูดทำไกล

ครั้นเห็นสงบ ก็หยอกขยออยู่ มะเอะเงย ตัวพราย

กระซิบ ออกด้อมมอง)

พม่าตลก ๑ (เอ) สรรภักตร์, ให้ดัก, ดักเค้า
 คบ ด้าย สัน สืบ, ชาว พญา, ท่างาม คร่อม ออก
 ข้าง หน้า, ราว, ที่ ขำ ค้อม กุ ค้อง ค้อม, ทำเขลา, มา
 เอาความ ๒ ๒ (เห็น พญา ตรีดีเข้า หยอก มหาเด็ก
 หนุม แต่ เตียง หั้วอเหมือน หยิง พัง เอา ศัพท์อะไร ไม่
 ได้ เข้าไถ่เขาก็ได้)

พม่าตะเมอ ๑ (เอ) น่าสงไสย, เข้าไถ่, เขา
 ไถ่เฉท คง มี เหตุ, ข้า ๆ, เราทำถาม เขา ชู้, ฐ,
 คุ ขบวน, จะ ถวน ตาม มีนาง ห้าม, แต่ก็ อยู่, กับ
 ผู้ชาย จะ ค่อ เต็ม, เติม ความ, ก็ คร้าม กลัว แม่
 อยู่ หิว, จับได้, ได้ ด้วย หวาย ฅวย กรวดจัด, ตัด หิว, กู
 กลัวตาย ต้อง ขยาย, ตาม จริง, หนึ่งไม่ดี ๒ ๘ คำ
 เพลงพม่าฉิ่ง (เข้าโรงไป ทางนี้ ราช ตรีดีชวน

๑๐๖ เวร ลำหัด
มหาเด็กเด่น หมาโต้ ห่าน แด่ คดุมไ้กับ ลำว เนนซ์
ด้วย มเหสี กับกำนัน ปลอม เปน ชาย ออก มา มะเอ
นำช)

พม่า ช้อย ๑ (ใน) มเหสี, ผู้ระกัศร์, นัก
พระไทย พิลัก หัดอ, เชื้อก ไร่, เกรงไล่ดี แต่ปลาด,
นัก พระราช, ลำว มี ถึง ราชตรี, ออก ข้าง หน้า, ไม่ ซา
วัน ปลอม พระ กาย, เปน ชาย, นาย มหา งาม องค์
อาฯ, ยาดร ทยาน, ค่อย ผ่าน ผัน มะเอ เงยว, เห็นว นำ,
กับกำนัน แปลง ตัว ฌันท์, เมาน์ คเต, เติ่น เร มา ซ
๙ คำ เพลง (ถอบ มองชดำเข้า ไป ปน มหาเด็ก
ที่เด่น เกียว กรว เห็นราช ประทับ แอบ ชุ่มไม้ กับ
มหาเด็ก หนุ่ม กี่เมียง พัง)

พม่า ยะเซา ๑ (ราช) ลำว เนนซ์, ชื่น ชั่ว, พระ
มัทอ เห็นอย ดีหนอ, วังใหญ่, ว่าเง หยา (เนนซ์)
เห็นอย ทำไม, ชื่นใจ, ไถล พญา ชุ่ม ชั่ว, เนนซ์, เปรม

ปรีดี พอ (ราช) เหมือนใจเรา, เห็นเจ้า, เนนซี
ด้วย ก็ชุ่มชื่น, รื่น รวย, อูรา หนอ ไม่เห็นดำ,

ผัว อาโดย, ฤไทย ท้อ กนน์ ขอ, เคียง ข้าง, ไม่ว่าง
คั่น ๗ & คำ (หนึ่ง หึง มเหสี เหลือ ยอด)

พม่าดง ๑ (ใน) สวรรค์, กระหนก จิตร,
อยู่ ชิด นัน พระ องค์ ดั้น, โกรธา, สูด ผ่า ฝน อูระ
เต็น, เฝื่อน ผิง, ท้อง ยืน มหา ดั้น, นึกใคร, ไกล ราช
รุม จะ จับ, กตบ ขย่น, ต่าง ครน หดาบ ดง หมอบ ราม,
กราบ ก้ม, ถ่ม ถลา พระ มี ทอ, รยอ ราม, ปล้าบ อูรา

เนนซี ตก, ใจ ถลา, กอด บาเยนทร ๗ & คำ (คิดถึง กัน
อยู่ สักครู่ มเหสี หนุน ราช ที่ดับ ตม คมใน เช่น น ทรง
พระ กรรแสง ราช ปลอบ นาง เนนซี ดง หมอบ
พุ่ม อยุ่)

พม่า วอน ๑ (ราช) พี่ผิด หนัก, ตู่ระภักตร์, ประ
 ทานโทษ ควร จะโกรธ, ดับ หุดอก, เช่น ออกเซน
 เพราะเห็น ดู, หนูนี้, พี่จึ่งเถื่อนชั้ย อย่าผูกเวร, เนนชั้ย,
 ผิด พี่เอง (พระนาง) รัชศึก องค์, จง ด่า, ระภาพ
 หมด แต่ อย่าปลด. คดโค้ง, ทำนองเงง พระพี่ได้,
 มาแต่ไหน, ใช้นักเงง ถ้ายิ่งเกรง, ใจน้อง, ต้องตัวตรง ข
 & คำ (ครัด ขับ มหาดีไป แต่ ชัก ราช ครัด เต้า ตาม
 จริ่ง หมด ทรง ขอโทษ แต่ ขออย่าให้ ทำโทษ ผู้น้อย
 พระนาง ครัด ชัก มหาดีเล็ก ดินท ราช ครัดให้ ทูต ตาม
 จริ่ง ก็ ได้ความ ส้ม ครัดให้ หา ตัว เกณ นิ หุ่น
 แต่ มะ หลาบ ภรรยา มา เฝ้า กำนั่งพิโรธ อยู่น้อย)

พม่า ตระหนก ๑ (เนนชั้ย) พระพา ข้าง, น้อย มา,
 หา ที่ ตาย ขอ ถวาย, ชัฟ พระบาท, ราช ประสงค์ จะ
 ตาย เปน, เห็น แต่, บาทะ บงศ์ ขอ พระ ทรง, กรุณา,

ไปรดอย่าทิ้ง (ราช) นิ่งเสียเจ้า, อย่าแย้, โตได้เชอ
เดียวจะแพ้, วุ่นวาย, ดูร้ายยิ่ง (เนนซี่) ข้าบาท
หมด, เงาหัว, กัดหัวจริง ๆ พระยอดหญิง, กรวดกราด.
อนารักษ์ ๗ & คำ (พอกเนนหัว และ มะหาดบ
มา นเหยี่ ตรีส ชักก็ขัด ปดต่าง ๆ ตรีสให้หา
ตะโคง คอญี่ แดชวย ถึงไป ทหาร)

พม่าคุณ ๑ (พระนาง) เอาตัว อ้าย, เกนนิหัวน.
สถิต ชาติ กัด บังอาจ, ปด เจ้า, ให้ เขา คักดี อี
เนนซี่, อี แม่, คอแหล ชัก ชับประลักษณ์, ดวงโลก, ส้ม
โซคมัน ไป ประหาร, ชีวิต, ส้ม ผิด ร้าย มหาดเล็ก,
ตัว นาย, ร้าย มหันต์ เปน เยี่ยง อย่าง, ชน นาง, ทั้ง นน
ฐาน ประมาท, ราช ทินท์, โทะ ถึง คาย ๗ & คำ (ราช
ตรีส ห้ามไม่ให้ เอา ตัวไป ทหาร ก็ หยด ชัก เนนซี่
ร้อง ให้เคย วาย วัง วอน แดทุต พ้อไหน จะ ทรง ช่วย

มิให้ผิด ถึง เกณนิหุ นมะหลามก็ ทูต เรามหาต เด็ก ก็ ร้อง
 ให้ ทูต ให้ช่วย มเหสี ก็ ยิง กรว หมุน คว้าง แทบ จะ
 สิ้นหาร ด้วย ฝีมือ พระหัตถ์ หาก ยิง พระสติ ได้ มเหสี ตั้ง
 ทหาร ก็ ชัยบุรี พระราชา ห้าม ก็ ชิงก็ หึงหึงกัน อยู่)
 พม่า เชิง ๑ (ตูระภักตร์ คุก ชิงตั้ง กราบ) ไม่
 ให้ฆ่า, คน มหา, อุบาทว์ โลก ก็ หมดโชค, กรง พม่า,
 ชีวา ถวาย เกิด น้อย ขอ, ทูต ตา, ชีวา ถวาย ตัก ว่า
 อาย, ชาย ราช, บาทะ บงส์, เข้าย ทหาร, เอา ข้า, ไป ฆ่า
 เสีย ยก พระ เมีย, ครอง วัง, ตั้ง ประสงค์ ไม่ ฆ่า
 ข้า, ข้า ก็ กัด, ฆ่า ชิงค์ (ใน) กรรแสงทรง, กราบ บาท,
 ภิวาถ ตา (พระนาง) ตูระภักตร์, แล่น รัก, บรมะ บาท
 ถวาย ชีวา ตม, ราช ศักดิ์, ตูระภักตร์ เมื่อ ไม่ ทรง, ต้ม เพท,
 เวทนา แล้ว จะ มี, ชีวา, ไป ว่าไร ๗ ๖ คำ โอด
 (กราบ บาท ราพวรรณ เห็น ทหาร ไม่ พา นาง เนน ชีไป

ยาเงินเมณฑรา

๑๖๓

พระนาง ก็ฉวาจะโชน น้ำ ราชโสมน กอดไว้ พระ นาง ตรัส
ว่าไม่ให้ตาย ก็ ต้อง ให้ คน ทรมณ์ ตาย ตรัส ถึง ทหาร
ซ้ำ เขา เห็น ราช ไม่ห้ามก็ ขยับ ราช ห้ามขอให้ ได้
ก็ไม่ยอม ตรัสถึงอีก ทหาร ขยับอีก)

พม่าครวญ ๑ (เนน ซี่) โปรดเพียงฆ่า, ซ้ำ
น้อย, อย่าพลอยพ่อ ถึง แม่ด้วย, ช่วยเกิด หนอ, พระ เปน
ใหญ่ มีชีวิต, มิได้ชีวิต, พระบาทให้ ยอมบัดนี้, ดี
กว่า, ทูล ถา แล้ว ๗ ๒ คำ (จึงวชน ราชก็ จึงวชน
มเหสีก็ไม่ยอมกอดรับเร่ง ทหาร ราชห้าม ก็ ตัดจะโชนน้ำ
ทอด พระ องค์ ลง ดัน เร่า ๆ)

พม่าตัว ๑ (ใน) บรม กษัตริย์, สุด ชัด, พระ
น้อง รัก สุระภักตร์, บรรชา, อย่างกล้า แก้ว (พระนาง)
เฮ้ยทหาร, เร็ว ดี หวา, อย่า บ้อง แว เขาไป ฆ่า, อย่า
แคล้ว, พระโอง การ (ใน) ทหาร เข้า, อุดุด, อุด

๑๑๒

เวร ถ้ำหัด

เนนซี นางไค้, ก้องเสียง, ถ้ำเนียงหวาน พิโรธ,
อาไธย, ใน ภูมิต ขอประทาน, โทษ บิดา, จน คร่า เถย ข
๕ คำ เพ่ง ฉิ่ง พม่า ลงกลองโศก (นาง ร้องสุดเสียงอาไธย
ตั้ง แด ขอโทษ พ่อ แม่ ราช ตรีดี ไม่ออก ทรง ดัน เถย
พระ สติ จน ถับ ไป แด้ว จึ่ง ตรีดี ห้าม เห็น ถับ ตัว ก็ ชุค
พระ องค์ แทบ จะ ทรง วิสัยญี พระ นาง สรว่ม กอด ทรง
พระ กวร แสง ก็)

บิต ม่านจบชุด

คู่ภ มัคคุ

๒๐ พ.ย. ๒๕๖๑